

Jaarverslag Kinderrechtencommissariaat 2013-2014

Commissie Onderwijs

Bruno Vanobbergen
Kinderrechtencommissaris
@KRCommissaris

Kinderrechtencommissariaat?

- Onafhankelijke instelling binnen het Vlaams Parlement (bij decreet geregeld)
- Toezicht op naleving IVRK in Vlaanderen
- Detecteert, signaleert, adviseert
- Klachtenlijn: Gratis nummer: 0800 20 808
www.kinderrechten.be
 - Informatie – bemiddeling – klachtenonderzoek
- Advieswerk: www.kinderrechtencommissariaat.be
 - Reactief en proactief
 - Alle maatschappelijke domeinen

Werkingsprincipes van de Klachtenlijn

- Meerzijdige partijdigheid
- Kinderrechtencommissariaat als partner op afstand (samenwerking onderwijskoepels)
- Kinderrechtenverdrag als toetsteen en referentiekader
 - Niet altijd makkelijk, daarom ook Vlaamse regelgeving, nationale wetgeving,...
 - Behoorlijkheids- en zorgvuldigheidsnormen
- Oplossing zoeken in belang van het kind
 - Opnieuw op gang brengen dialoog
 - Oplossing waar alle betrokkenen mee verder kunnen
 - Doorverwijzen indien nodig

Waar knelt het?

Een school vinden: inschrijvingsrecht

Een school vinden

■ Wat doen wij?

- In contact brengen met het LOP wanneer geen school gevonden
- Bij klachten: LOP vragen om te bemiddelen
- Bij verdere discussie informeren over Commissie Leerlingenrechten en argumenten aanreiken

■ Vrije keuze onder druk door lokaal structureel capaciteitstekort, overheidsinspanningen noodzakelijk

■ Kracht aanmeldingssystemen behouden, capaciteitsmonitor nodig

■ Onaangepaste schoolreglementen

Op school raken: leerlingenvervoer

Leerlingenvervoer

■ Buitengewoon onderwijs:

- Indrukwekkende inspanning van overheid, maar
- lange duur van ritten - busbegeleiders weinig ruimte voor zorg en ondersteuning - communicatie tss begeleiders, school en ouders - busregels niet aangepast
- Krunch en knelpuntennota met suggesties om samen beter bus te maken
- Dep. Onderwijs: 20-tal actiepunten
- Verbod op drinken water alvast van de baan

■ Ook in BaO, problematiek van niet-rechthebbenden

- Bij maatschappelijke noodzaak mag (lokale) overheid niet langs de kant blijven staan
- Onderwijs niet alleen van onderwijsprofessionals

Onderwijs voor leerlingen met specifieke behoeften

Naar een zorgzame, inclusieve school

- Aanpassingen berusten nog te vaak op schoolmentaliteit of goodwill individuele leerkracht
- Belang volwaardige samenwerking school, ouders en buitenschoolse professionele begeleiding
- M-decreet zet betekenisvolle stappen vooruit
- Maar graag meer rechtszekerheid voor leerlingen met een beperking
- Stoornisdenken versus diversiteitsdenken

Religieuze symbolen

Religieuze symbolen

- Klachten netoverschrijdend en van moslimmeisjes en sikh-jongens
- Debat in alle openheid voeren, ook op school
- Arrest Raad van State (14/10/2014) brengt interessante elementen in debat
 - Toetst aan art.9 EVRM
 - Een wettig (legitiem) doel dienen
 - Lokale en brede maatschappelijke noodzaak aantonen

Lange weg naar een gewelddvrije school: Pesten

Pesten

- Eigen kracht versus schaamte
- Aspecten: onvoldoende reageren, escalatie leidt tot thuisblijven, online is buiten school
- Klachtenonderzoek: aanpak, inhoud en toepassing beleid
- Pestbeleid: preventie en curatie vanuit herstelgerichte visie
- Verwachtingen soms niet realistisch
- Interventies in fysieke en sociale schoolomgeving

Lange weg naar een geweldvrije school: Bejegening door Leerkrachten

Bejegening door Leerkrachten

- Misbruik van gezag tast welzijn aan
- Op zoek naar erkenning of advies om zelf stappen te zetten
- Niet gehoord of geloofd door directie
- Klachtenlijn
 - Contacteert directie en schoolbestuur
 - Meldingen steeds serieus te nemen
 - Verleden en toekomst
 - Begeleiding en opvolging

Verdiende sancties?

Verdiende sancties?

■ Schending leefregels (orde)

- Menselijke waardigheid kind – proportionaliteit

■ Gedrags- en begeleidingscontracten

- Nog te vaak eenzijdige verbodsbepalingen
- Liever als reflectie-instrument
- Evaluatiemomenten die kunnen leiden tot ontbinding

■ Tuchtmaatregelen

- TU: duurtijd beperken & contact en opvolging leerling
- DU: Tuchtprocedure niet (consequent) volgen – proportionaliteit – tijdstip van beslissing

Grensoverschrijdend: onderwijs en jeugdhulp/zorg

Grensoverschrijdend werken

- Best mogelijke begeleiding in belang vd leerling
- Zorgvuldige afweging bij privacygevoelige informatie
 - Ambtsgeheim versus beroepsgeheim
- Time-out
 - Re-integratie en integrale begeleiding vooropgesteld
 - Tijdig aanmelden
 - Voortdurende verbondenheid maakt wederzijds begrip mogelijk en verhoogt slaagkansen
- Onderwijs, jeugdzorg, kinderpsychiatrie
 - Aparte sectoren, eigen regels en opdrachten die elkaar kunnen ondersteunen
 - Ambulante outreachende psychiatrische zorg

Wat brengt 2015?

- Dossier Sanctiebeleid op school (met studiedag in De Schelp op 18/03/2015)
- Onderzoek bij jongeren naar ervaringen Integrale Jeugdhulp (met bijzondere aandacht voor rol CLB's)
- Kinderen van woonwagenebewoners en hun recht op onderwijs
- Kinderen op de vlucht en hun recht op onderwijs